

EUROPOS BENDRIJŲ KOMISIJA

Briuselis, 4.8.2004
KOM(2004) 537 galutinis

Pasiūlymas

TARYBOS SPRENDIMAS

dėl 1979 m. Tolimų tarpvalstybinių oro teršalų pernašų konvencijos 1998 m. Protokolo dėl patvariųjų organinių teršalų I–III priedų ir Stokholmo konvencijos dėl patvariųjų organinių teršalų A–C priedų pataisų pasiūlymų Europos bendrijos ir valstybių narių vardu

(pateikta Komisijos)

AIŠKINAMASIS MEMORANDUMAS

1. 1979 m. Tolimų tarpvalstybinių oro teršalų pernašų konvencijos 1998 m. Protokolas dėl patvariųjų organinių teršalų įsigaliojo 2003 m. spalio 23 d. Protokolo tikslas – kontroliuoti, sumažinti ar pašalinti patvariųjų organinių teršalų, sukeliančių žalingą poveikį žmonių sveikatai ar aplinkai dėl tolimų tarpvalstybinių atmosferos pernešimų, išmetimą, emisijas ar praradimą. I, II ir III Protokolo prieduose išvardijamos 16 medžiagų, kurios yra gaminamos ir kurioms taikomos draudimo, apribojimo ir emisijos kontrolės priemonės.
2. Taryba 2004 m. vasario 17 d. priėmė Sprendimą Bendrijos vardu dėl Protokolo sudarymo. Bendrijos ratifikavimo priemonė buvo deponuota 2004 m. balandžio 30 d.
3. Stokholmo konvencija dėl patvariųjų organinių teršalų įsigaliojo 2004 m. gegužės 17 d. Konvencijos tikslas – apsaugoti žmonių sveikatą ir aplinką nuo patvariųjų organinių teršalų. Konvencija pateikia sistemą, pagrįstą atsargumo principu, pirminių dvylikos prioritetinių patvariųjų organinių teršalų gamybos, naudojimo, importo ir eksporto šalinimui, saugiam tvarkymui ir atliekų šalinimui bei tam tikrų netyčinių patvariųjų organinių teršalų išleidimo šalinimui ar sumažinimui.
4. 2003 m. Komisija pateikė siūlymą Tarybos sprendimo dėl Konvencijos sudarymo Bendrijos vardu. Taryba susitarė dėl Sprendimo, bet dar jo nepriėmė. Tačiau manoma, kad Bendrija taps Konvencijos Šalimi iki 2004 m. pabaigos.
5. Pagal Protokolo 14 straipsnį bet kuri šalis gali siūlyti I, II ir III Protokolo priedų pataisas įteikdama pasiūlymus raštu Jungtinių Tautų Europos ekonomikos komisijos vykdomajam sekretoriui. Pasiūlymą teikianti Šalis pateikia vykdomosios institucijos Sprendime 1998/2 nurodytą informaciją. Konvencijos 8 straipsnio 1 dalyje nurodoma, kad bet kuri šalis gali įteikti sekretoriui pasiūlymą išvardyti cheminę medžiagą A, B ar C prieduose. Pasiūlyme turi būti D priede nurodyta informacija. Priedų pataisų priėmimo tvarka numatyta Protokolo 14 straipsnyje ir Konvencijos 22 straipsnyje.
6. Pasiūlymai pataisyti Protokolo ar Konvencijos priedus turėtų būti pateikti tik Bendrijos ir jos valstybių narių vardu, pagrįsti tarptautinio Bendrijos atstovavimo bendradarbiavimo ir vieningumo išipareigojimu, kylančia iš EB steigimo sutarties 10 straipsnio.
7. Protokolo I ir II prieduose nurodyti šiuo metu trys patvarieji organiniai teršalai, kurie neišvardyti Stokholmo konvencijoje. Šios dirbtinai pagamintos medžiagos – chlordekonas, heksabromo bifenilas ir heksachlorcicloheksanas (HCH, įskaitant lindaną) – įvykdo Konvencijos D priede nurodytą patikrinimo kriterijų ir jos taip pat turėtų būti įrašytos į visuotinės Konvencijos A priedą siekiant apsaugoti žmonių sveikatą ir aplinką.
8. Pagal turimą mokslinę informaciją ir analizių ataskaitas bei tinkamai atsižvelgiant į Konvencijos D priede nurodytą ir vykdomosios institucijos Sprendime 1998/2 nurodytą patikrinimo kriterijų, heksachlorbutadienas, pentachlorbenzenas ir polichlorinti naftalenai turi patvariųjų organinių teršalų savybių. Tas pats taikoma pentabromo difenileteriui, dėl kurio įtraukimo į Protokolą Norvegija pateikė pasiūlymą, oktabromo difenileteriui ir trumposios grandinės chlorintus parafinams, kurie visi buvo įvertinti pagal Tarybos reglamentą (EEB) Nr. 793/93 dėl esančių

medžiagų rizikos įvertinimo ir kontrolės¹, o jų pardavimą ir naudojimą draudžia ar labai riboja Direktyva 76/769/EEB dėl valstybių narių įstatymų ir kitų teisės aktų, susijusių su tam tikrų pavojingų medžiagų ir preparatų pardavimo ir naudojimo apribojimais, suderinimo².

9. Šių medžiagų gamyba, pateikimas į rinką ir naudojimas Bendrijoje nutrauktas ar labai apribotas, tuo tarpu negalima paneigti, jog jos vis dar gaminamos ar naudojamos kitose šalyse. Dėl šių chemikalų tolimo aplinkos pernešimo potencialo, priemonės, kurių imtasi šalies ar Bendrijos mastu, nėra pakankamos siekiant užtikrinti aukšto lygio aplinkos ir žmonių sveikatos apsaugą, ir reikia imtis tarptautinių veiksmų.
10. Tarybos sprendimas, siūlantis į Protokolą ir į Konvenciją įtraukti naujas medžiagas, susijęs su aplinkos apsauga. Todėl būtina, kad sprendimas remtųsi 175 straipsnio 1 dalimi siejant su 300 straipsnio 2 dalimi.

Tuo būdu būtina pasiūlyti, Bendrijos ir valstybių narių, kurios yra Protokolo ir Konvencijos Šalys, vardu, įtraukti heksachlorbutadieną, pentachlorbenzeną, polichlorintus naftalenus, oktabromo difenileterį ir trumposios grandinės chlorintus parafinus į atitinkamus Protokolo ir Stokholmo konvencijos priedus. Be to, pentabromo difenileteris, chlordekonas, heksabromo bifenilas ir HCH, įskaitant lindaną, turėtų būti pasiūlyti įtraukti į Stokholmo konvencijos A priedą.

¹ OL L 84, 1993 4 5, p. 1.

² OL L 262, 1976 9 27, p. 201. Direktyva su paskutiniais pakeitimais, padarytais Komisijos direktyva 2004/21/EB (OL L 57, 2004 2 25, p. 4). Dėl pentabromo difenileterio, buvo pradėta įstatyminė procedūra, leidžianti ribotą laiką daryti išimtis, susijusias su lėktuvų keleivių saugumu.

TARYBOS SPRENDIMAS

dėl 1979 m. Tolimų tarpvalstybinių oro teršalų pernašų konvencijos 1998 m. Protokolo dėl patvariųjų organinių teršalų I–III priedų ir Stokholmo konvencijos dėl patvariųjų organinių teršalų A–C priedų pataisų pasiūlymų Europos bendrijos ir valstybių narių vardu

EUROPOS SĄJUNGOS TARYBA,

atsižvelgdama į Europos bendrijos steigimo sutartį, ypač į jos 175 straipsnio 1 dalį, siejant su 300 straipsnio 2 dalies antra pastraipa,

atsižvelgdama į Komisijos pasiūlymą³,

kadangi:

- (1) Priemonių skatinimas tarptautiniu mastu kovojant su regioninėmis ar pasaulinėmis aplinkos problemomis yra vienas iš Bendrijos aplinkos politikos tikslų pagal Sutarties 174 straipsnį.
- (2) 2004 m. balandžio 3 d. Bendrija ratifikavo 1979 m. Tolimų tarpvalstybinių oro teršalų pernašų konvencijos Protokolą (toliau – Protokolas) ir šiuo metu ratifikuoja Stokholmo konvenciją dėl patvariųjų organinių teršalų (toliau – Konvencija).
- (3) Protokolo tikslas – kontroliuoti, sumažinti ar pašalinti patvariųjų organinių teršalų, sukeliančių žalingą poveikį žmonių sveikatai ar aplinkai dėl tolimų tarpvalstybinių atmosferos pernešimų, išmetimą, emisijas ar praradimą. Iš esmės Protokolas numato šešiolikos medžiagų, laikomų patvariaisiais organiniais teršalais, gamybos, naudojimo ir emisijos šalinimą ar sumažinimą.
- (4) Konvencija pateikia sistemą, pagrįstą atsargumo principu, pirminių dvylikos prioritetinių patvariųjų organinių teršalų gamybos, naudojimo, importo ir eksporto šalinimui, saugiam tvarkymui ir atliekų šalinimui bei tam tikrų netyčinių patvariųjų organinių teršalų išleidimo šalinimui ar sumažinimui.
- (5) Pagal Protokolo 14 straipsnį ir Konvencijos 8 straipsnį bet kuri Šalis gali atitinkamai siūlyti Protokolo ir Konvencijos pataisas. Priedų pataisų priėmimo tvarka numatyta

³ OL C , , p. .

Protokolo 14 straipsnyje ir Konvencijos 22 straipsnyje. Remiantis įsipareigojimu užtikrinti vieningumą atstovaujant Bendrijai tarptautiniu lygiu ir siekiant užtikrinti, kad pasiūlymai būtų pagrįsti bei Bendrijoje pakankamai remiami, turėtų būti pateikiami tik bendri Bendrijos ir valstybių narių pasiūlymai.

- (6) Tinkamai atsižvelgus į Tolimų tarpvalstybinių oro teršalų pernašų konvencijos vykdomosios institucijos Sprendimą 1998/2 ir Konvencijos D priedą pasirodė, kad heksachlorbutadienas, pentachlorbenzenas ir polichlorinti naftalenai, pentabromo difenileteris, oktabromo difenileteris ir trumposios grandinės chlorinti parafinai turi patvariųjų organinių teršalų savybių. Dėl šių chemikalų tolimo aplinkos pernešimo potencialo priemonės, kurių imtasi šalies ar Bendrijos mastu, nėra pakankamos siekiant užtikrinti aukšto lygio aplinkos ir žmonių sveikatos apsaugą, ir reikia imtis veiksmų tarptautiniu mastu. Todėl būtina, kad Bendrija ir valstybės narės, kurios yra Protokolo ar Konvencijos Šalys, pasiūlytų įtraukti šias medžiagas į atitinkamus Protokolo ir Konvencijos priedus atsižvelgdamos į veikiančius Bendrijos teisės aktus ir juose išdėstytus galimus leistinus panaudojimus bei nukrypti leidžiančias nuostatas.
- (7) Chlordekonas ir heksabromo bifenilas yra šiuo metu išvardyti Protokolo I priede ir heksachlorcikloheksanas (HCH, įskaitant lindaną) nurodytas Protokolo II priede. Tinkamai atsižvelgiant į Konvencijos D priedą, šios medžiagos turi patvariųjų organinių teršalų savybių ir reikalauja imtis visuotinių veiksmų. Todėl būtina, kad Bendrija ir valstybės narės, kurios yra Konvencijos Šalys, pasiūlytų įtraukti šias medžiagas į atitinkamus Konvencijos priedus.
- (8) Protokolo ir Konvencijos nuostatos yra susiję su aplinkos apsauga, ir todėl būtina kaip teisinį pagrindą pasirinkti 175 straipsnio 1 dalį, siejant su 300 straipsnio 2 dalimi.

NUSPRENDĖ:

1 straipsnis

Komisija įgaliota pateikti Jungtinių Tautų Europos ekonomikos komisijos vykdomajam sekretariatui pasiūlymą, Bendrijos ir valstybių narių, kurios yra 1979 m. Tolimų tarpvalstybinių oro teršalų pernašų konvencijos Protokolo Šalys, vardu, į Protokolą įtraukti šias medžiagas:

a) į Protokolo I priedą:

- heksachlorbutadienas (CAS numeris: 87-68-3),
- oktabromo difenileteris (CAS numeris: 32536-52-0), ir
- pentachlorbenzenas (CAS numeris: 608-93-5);

b) į Protokolo I ir III priedus:

- polichlorinti naftalenai (grupė medžiagų, kurias sudaro nuo 1 iki 8 chloro atomų);

c) į Protokolo II priedą:

- trumposios grandinės chlorinti parafinai (alkanai, C10-C13, chloro).

Komisija kartu su valstybėmis narėmis užtikrina, kad atitinkama papildoma su pasiūlymais siunčiama informacija bus pateikta sekretoriatui.

2 straipsnis

Komisija įgaliota pateikti Konvencijos sekretoriatui pasiūlymą, Bendrijos ir valstybių narių, kurios yra Stokholmo konvencijos dėl patvariųjų organinių teršalų Šalys, vardu, į Konvenciją įtraukti šias medžiagas:

a) į Konvencijos A priedą:

- 1 straipsnio a papunktyje nurodytas medžiagas,
- pentabromo difenileteris (CAS numeris: 32534-81-9)
- chlordekonas (CAS numeris: 145-50-0),
- heksabromo bifenilas (CAS numeris: 36355-01-8), ir
- heksachlorcikloheksanas (HCH, įskaitant lindaną) (CAS numeriai: 608-73-1 ir 58-89-9);

b) į Konvencijos A ir C priedus:

- polichlorinti naftalenai (grupė medžiagų, kurias sudaro nuo 1 iki 8 chloro atomų);

c) į Konvencijos B priedą:

- trumposios grandinės chlorinti parafinai (alkanai, C10-C13, chloro).

Komisija kartu su valstybėmis narėmis užtikrina, kad atitinkama su pasiūlymais siunčiama informacija bus pateikta sekretoriatui.

Priimta Briuselyje,

*Tarybos vardu
Pirmininkas*